Educația remedială

Prof. înv. primar Bazac Valentina
Școala Gimnazială „MihaiViteazul” Călărași

O bună parte din elevi țin pasul cu ceea ce le cere programa școlară, o altă parte din ei pierd permanent în ceea ce privește acumularea în cunoaștere. Unii elevi pierd ritmul începând cu clasele primare, iar până în clasa a VIII-a diferențele se accentuează.

Organizarea de activități de remediere are un impact semnificativ în viaţa scolară, având ca obiectiv schimbarea atitudinii faţă de fiecare copil care poate avea la un moment dat dificultăţi de învăţare. Este necesar ca elevii să fie sprijiniţi în efectuarea asistată a temelor, în activităţi de recuperare şcolară şi ameliorare a dificultăţilor în învăţare, precum şi în activităţi de educaţie plastică, jocuri distractive, activități extrașcolare cu scop educativ.

Educația remedială este necesar să fie aplicată atât la nivel de grup, cât și la nivel individual. Intervenția individualizată presupune: identificarea punctelor slabe şi a celor forte, stabilirea prioritatilor de învăţare; alegerea celor mai adecvate metode şi strategii, înregistrarea progreselor elevului , dar și evaluarea intervenției.

Scopul educației remediale este prevenirea abandonului școlar şi îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate. Astfel de activități urmăresc o schimbare de atitudine a cadrelor didactice, a părinților, a elevilor şi a reprezentanților institutiilor publice față de comunitățile și grupurile dezavantajate.

Din cauza conditiilor vitrege de acasa copiii nu se pot concentra pe o durată mai lungă de timp, înclinând spre fuga de la ore sau găsirea altor preocupări, motivația pentru învăţare este foarte redusă, imaginea de sine este slabă, copiii sunt nesiguri, şi chiar şi atunci cand au performanțe acceptabile într-un domeniu, nu sunt conștienți și convinsi de reușita lor; au dificultăți în a fi cinstiți şi corecți cu ceilalți.

Pentru ca activitățile de educație remedială să fie eficace se urmăresc mai multe aspecte: diversitatea, accesibilitatea şi estetica materialului didactic prezentat, schimbarea locaţiei de lucru, aplicarea unor strategii de învăţare prin cooperare ca metode de promovare a armoniei sociale, feed-back-ul părinţilor pe parcursul desfăşurării activităţilor de remediere, implicarea mediatorului şcolar în buna desfăşurare a activităţii de educaţie remedială.

Sunt importante întâlnirile cu părinții care trebuie să înțeleagă că rolul lor este să fie educatorii copilului lor, că uneori şi ei au de învățat de la copilul lor, dar şi că școala le este mereu aproape în formarea şi educarea copilului lor, le ofera consiliere si colaborează cu aceștia.

Datorită faptului ca suntem diferiți, modul în care învățăm este diferit. Elevii preferă experiențele de învățare în care sunt activ implicați, astfel ei vor obține rezultate mai bune și vor avea succes la școala. Ei învață mai repede atunci cand noile achiziții sunt utile și practicate în viața de zi cu zi, precum și în viitor. Elevii care își cunosc stilul de învățare sunt mai angajați în procesul de învățare, au încredere în ei, se simt mai independenți, rețin cu mai puțin efort și sunt capabili să realizeze creșterea performanțelor școlare în mai puțin timp.

Stilul de învațare se referă la preferința pentru metoda prin care învatăm și ne aducem aminte ceea ce am învațat. Unii sunt intuitivi, nu se încurcă în detalii, alții colectează, analizează, concluzionează, pentru alții totul trebuie sa fie o structură logică, iar pentru ceilalți nimic nu are valoare dacă nu poate fi pus în practică; centrat pe experiențe și soluții.

Curiozitatea copilului este sursa de energie necesară procesului de învăţare eficient. El nu trebuie să fie un simplu participant ci trebuie să contribuie activ la linia pe care o trasează în desfăşurarea învăţării.

Cei care participa la activități de educație remedială obțin note mai bune, crește stima de sine, se pot ajuta singuri în diferitele situații de învățare cu care se întâlnesc zilnic, devin autonomi, scade riscul de abandon școlar, crește gradul de participare la activitățile școlare și extrașcolare.

O mare parte dintre elevi trăiesc în familii dezorganizate şi sărace, nu sunt supravegheați şi ajutați în rezolvarea sarcinilor şcolare. Educația remedială trebuie să țină seama de nevoile educative ale fiecărui copil, anume: învăţarea citirii şi a scrierii, calculul matematic, formarea unei imagini de sine pozitive, organizarea activității, implicarea eficientă în toate activitățile în care sunt implicați toți ceilalți copii, organizare şi sprijin personalizat.

Metodele şi strategiile aplicate trebuie să țină seama de vârsta lor, de plăcerea să de a comunica şi de a se mișca, ele pot fi bazate pe joc, mișcare, interacțiune cu ceilalți colegi și discutii care par libere, dar care să fie corect îndrumate de profesor pentru a-și atinge obiectivul în acea activitate.

Pentru a se obţine rezultate cât mai bune sunt necesare anumite schimbări și strategii de predare în funcţie de stilul individual de învăţare al elevului şi folosirea materialului didactic adecvat. Planșele și cartonașele cu imagini reprezentand animale, plante, lucruri cunoscute din mediul elevilor pot fi punct de plecare pentru discutii frontale, care să dezvolte atentia, creativitatea și limbajul și pentru a încuraja munca individuală.

Calculatorul îi ajută pe elevi să vadă ceea ce nu pot vedea în mediul lor obișnuit de viață prin prezentari Power Point, jocurile pot fi folosite pentru fixarea cunostintelor, pentru reactualizarea lor, pentru predare.

Folosirea situațiilor de joc în învăţare, jocurile de rol, dramatizarea, folosirea povestirilor stimulează funcțiile intelectuale, modelează procesele afectiv- motivationale. Prin joc elevul își asuma roluri fie din viața cotidiană, fie din povești, se simte responsabil de rezolvarea problemei impuse de joc.

Lucrul în grup oferă o gamă largă de interrelații care sprijină învăţarea şi evidențiază rolul social al acesteia. Grupurile pot fi: de opinii, de lucru dirijat, de discutii libere, de simulare, de dezbateri. Aranjarea meselor se va face în funcție de nevoile de interacțiune anticipate de învățător, de spațiul avut la dispoziție şi de numărul de elevi.

Folosirea metodelor interactive: brainstorming, ciorchinele, cubul, eseul de cinci minute, rezolvarea creativă a conflictelor din grupul de copii sunt strategii pentru creșterea stimei de sine şi a încrederii în propria eficiență. Colaborarea cu familia, părinții, ajută la sprijinul intervenției.

Copiii care participă la activități de educație remedială pot fi învățați să-şi aprecieze succesele ca rezultat al efortului propriu sau al propriilor capacități şi să evite să pună succesele lor pe seama norocului, a întâmplării. Ei trebuie să fie învățați să atribuie eșecul unor cauze cum ar fi dificultatea sarcinii de lucru sau efortul insuficient.

Copii trebuie să fie învățați să gândească pozitiv atunci când se află în fața unei activități dificile. Să isi spuna “Este greu, dar sunt capabil să reușesc!” și să nu se judece prea sever atunci când greșesc.

Identificarea timpurie a nevoilor copiilor din comunități defavorizate implică găsirea soluției în vederea dezvoltării unui instrument educațional de prevenire, protecție și reintegrare, cu o structură complexă, de abordare a actului educativ, ce se poate desfășoară în spațiul comunității educaționale, asigurând activităţi integrative, accesibile în special copiilor din categoriile sociale defavorizate, să se elaboreze un curriculum specific activităților de remediere scolară și să se promoveze egalitatea de șanse, creându-se o imagine de ansamblu în domeniul educației remediale.

Bibliografie

1.Cherchez, N., Mateescu, E., *Elemente de management şcolar*, Editura Spiru Haret, Iaşi, 2005

2. Joiţa Elena, *Management educaţional. Profesorul manager: roluri şi metodologie*, Iaşi, Ed. Polirom, 2000

3. Paralescu Sebastian, Işfan Ion, Gîrdu Constantin Cristinel, Elena Ion (coordonatori), Ghid pentru educație remedială, Editura Măiastra, Târgu Jiu, 2012